

Epost: post@rovdyrvern.no

Statsforvalteren i region 2
Rovviltnemnda i region 2

Dato: 21.08.2026

Klage fra Aktivt Rovdyrvern over Rovviltnemnda i region 2 sitt vedtak om lisensfelling av ulv 2026/2027

Aktivt Rovdyrvern påklager med dette Rovviltnemnda i region 2 sitt vedtak om lisensfelling av to ulver i regionen for perioden 2026/2027. Klagen fremmes innen fristen, jf. forvaltningsloven §§ 28, 29 og 32 samt rovviltforskriften § 18. Vedtaket lider av vesentlige rettslige og faglige mangler og kan ikke opprettholdes.

1. Mangelfull vurdering etter naturmangfoldloven §§ 5–12

Nemnda viser til naturmangfoldloven § 7, men uten å dokumentere hvordan vurderingene etter §§ 8–12 faktisk er foretatt. Dette er i strid med lovens krav om at prinsippene skal «legges til grunn» og fremgå av vedtakets begrunnelse¹. Når nemnda samtidig konkluderer med at §§ 9 og 11 «ikke er relevante», uten begrunnelse, foreligger det en klar saksbehandlingsfeil².

Bestandsstatusen for ulv i Norge og Sverige tilsier at både føre-var-prinsippet (§ 9) og vurderingen av samlet belastning (§ 10) er høyst relevante. Den sørskeandnaviske bestanden er nå på sitt laveste nivå siden 2014/2015, og Norge har per dags dato kun 16 levende ulver på ulvetelleren³. Fire ulver er allerede tatt ut i år, hvorav én genetisk viktig finskrussisk immigrant⁴. Dette er individer som etter naturmangfoldloven § 5 og Bern-konvensjonen skal ha særskilt beskyttelse⁵.

Nemnda har ikke vurdert hvordan uttaket i region 2 virker sammen med uttakene i region 4, 5 og 6, der både skadefellinger og lisensfelling har redusert bestanden betydelig. Den samlede belastningen er dermed ikke vurdert i tråd med lovens krav.

2. Lisensjakt som bestandsregulerende virkemiddel – og hvorfor det er irrelevant når bestanden ligger under målet

Lisensjakt er etter rovviltforskriften et **bestandsregulerende virkemiddel**. Det kan kun benyttes når bestanden ligger **på eller over** det nasjonale bestandsmålet⁶. Når bestanden ligger **under** målet – slik den gjør nå – er lisensjakt **rettslig irrelevant**. Nemnda har derfor ikke myndighet til å fastsette kvote etter § 10 i en situasjon der bestanden er under målet.

Dette følger direkte av rovviltforskriften § 3, som fastslår at bestandsmålet er styrende for hvilke virkemidler som kan benyttes. Når målet ikke er oppfylt, skal forvaltningen prioritere

tiltak som styrker bestanden, jf. naturmangfoldloven §§ 5, 9 og 14. Lisensjakt er ikke et slikt tiltak. Nemnda har ikke vurdert dette forholdet, og vedtaket er dermed ugyldig.

3. Bestandsmål og den sørsnkandinaviske bestandens situasjon

Vedtaket bygger på en forutsetning om at region 2 ikke har ynglingsmål for ulv. Dette er korrekt som utgangspunkt, men det fritar ikke nemnda fra å vurdere hvordan uttak i regioner uten ynglingsmål påvirker muligheten for å nå det nasjonale bestandsmålet⁷. Norge ligger allerede under bestandsmålet, og Sverige har vedtatt et minimumsnivå på 170 ulver⁸. Når Sverige går ned, må Norge nødvendigvis opp dersom den felles sørsnkandinaviske bestanden skal være levedyktig.

Dette forholdet er ikke nevnt i vedtaket, til tross for at naturmangfoldloven § 10 krever en vurdering av samlet belastning, og § 5 krever at forvaltningen skal sikre artenes langsiktige overlevelse. Vedtaket er dermed ikke i samsvar med lovens formål.

4. Genetisk viktige individer og manglende beskyttelse

Nemnda skriver at statsforvalteren «vil vurdere» stans av lisensfelling dersom genetisk viktige individer påvises. Dette er ikke tilstrekkelig. Etter naturmangfoldloven § 5 og Bern-konvensjonen skal slike individer ha særskilt beskyttelse, og det må foreligge klare kriterier og umiddelbar stans ved påvisning av finskrussisk opphav⁹.

Det er allerede dokumentert at en finskrussisk immigrant ble skutt på skadefelling tidligere i år¹⁰. Dette viser at dagens system ikke ivaretar det genetiske bevaringsansvaret. Nemnda har ikke vurdert risikoen for at genetisk viktige individer kan befinne seg i regionen, og vedtaket er dermed mangelfullt etter naturmangfoldloven § 8.

5. Ynglepotensial, helnorske kull og betydningen av sonen

Rovviltnemnda viser ikke til den faktiske ynglingssituasjonen i ulvesonen, der Norge i 2026 kun har registrert to helnorske kull – Disenå og Setten – begge lokalisert i sonen¹¹. Dette innebærer at ynglingsaktiviteten er konsentrert til et svært begrenset geografisk område, og at Norge allerede ligger under det nasjonale bestandsmålet for ulv¹².

Når ynglingene kun skjer i sonen, blir det desto viktigere at ulver utenfor sonen ikke tas ut i et omfang som svekker tilførselen av individer som kan bidra til stabilitet og genetisk variasjon i sonen. Nemnda har ikke vurdert hvordan lisensfelling i region 2 påvirker den totale tilgangen på ulv til sonen, til tross for at ulvesonen er avhengig av innvandring fra omkringliggende områder for å opprettholde både antall og genetisk variasjon¹³.

Videre har nemnda ikke vurdert hvordan uttak i region 2 virker sammen med uttakene i region 4, 5 og 6, der både lisensfelling og skadefelling har redusert antallet ulver som potensielt kan bidra til rekruttering inn i sonen¹⁴. Den sørsnkandinaviske bestanden er nå på sitt laveste nivå siden 2014/2015, og Norge har per dags dato kun 16 levende ulver på ulvetelleren¹⁵. I en slik situasjon er det rettslig uforsvarlig å åpne for ytterligere uttak utenfor sonen uten en helhetlig vurdering av bestandens bæreevne og reproduksjonspotensial.

6. Ulvens naturlige utbredelsesområder og kravet om levedyktige bestander

Rovviltnemnda har ikke vurdert naturmangfoldloven § 5 og § 12 i lys av ulvens faktiske, biologiske utbredelsesområder. Etter § 5 skal arten forekomme i **levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder**, og dette kravet kan ikke begrenses til den politisk fastsatte ulvesonen¹⁶. Ulvesonen er et forvaltningsmessig virkemiddel, ikke et biologisk område, og Bern-konvensjonen har kritisert Norge nettopp for at sonen er for liten og ikke samsvarer med artens naturlige utbredelse¹⁷.

Ulvens naturlige utbredelsesområder omfatter store deler av Østlandet, inkludert region 2, der ulv historisk har hatt tilhold og der det fortsatt finnes egnet habitat¹⁸. Når nemnda åpner for lisensfelling i hele regionen uten å vurdere hvordan dette påvirker artens forekomst i sine naturlige områder, er det i strid med naturmangfoldloven § 12, som krever at lokalisering av inngrep skal vurderes i lys av artens økologiske behov¹⁹.

7. Fellingsperioden og dyreetiske hensyn

Nemnda åpner for felling fra 1. desember til 31. mai. Dette omfatter både parringstid og en fase der valper kan sulte i hjel dersom foreldre felles før januar²⁰. Det er ikke gjort rede for hvordan dette er forenlig med naturmangfoldlovens formål eller dyreetiske hensyn. Det er heller ikke vurdert hvordan den omfattende tjuvjakten påvirker den samlede belastningen, til tross for at dette er et dokumentert problem²¹.

8. Manglende helhetlig vurdering av regionenes samlede uttak

Vedtaket i region 2 må ses i sammenheng med vedtakene i region 4, 5 og 6, der både lisensfelling og skadefelling har redusert bestanden betydelig. Det foreligger ingen vurdering av hvordan regionenes samlede uttak påvirker den sørskanadiske bestanden. Dette er i strid med naturmangfoldloven § 10 og rovviltforskriften § 3 siste ledd, som krever at forvaltningen skal bygge på oppdatert kunnskap om bestandens utvikling.

Når den samlede belastningen ikke er vurdert, er vedtaket ugyldig.

9. Fellingsperioden – dyreetiske hensyn og risiko for genetisk feiluttak

Rovviltnemnda har fastsatt en fellingsperiode fra 1. desember til 31. mai, en periode som både er uvanlig lang og biologisk uegnet for et forsvarlig uttak av ulv. Perioden omfatter parringstid, etablering av parbindinger og en fase der valper kan sulte i hjel dersom foreldre felles før januar. Det foreligger ingen vurdering av hvordan en slik periode er forenlig med naturmangfoldlovens formål, dyreetiske hensyn eller føre-var-prinsippet i § 9. En så vidtgående periode øker også risikoen for å felle genetisk viktige individer, ettersom identifikasjon av enkeltulver er vanskeligere i vintermånedene, og unge ulver vandrer mer i denne perioden.

Av hensyn til både dyrevelferd og genetisk bevaringsansvar foreslår Aktivt Rovdyrvern subsidiært at fellingsperioden **innskrenkes til 02.01–01.02**, som er den perioden der risikoen for foreldrefelling, valpedød og genetisk feiluttak er minst. En slik innskrenkning vil redusere risikoen for å felle genetisk viktige individer, redusere risikoen for foreldrefelling i

parringstid, redusere risikoen for valpedød og gi statsforvalteren bedre mulighet til å identifisere individer før felling. Dette er i tråd med naturmangfoldlovens § 9 om føre-var-prinsippet og § 5 om bevaring av genetisk mangfold.

Subsidiært bør det innføres **obligatorisk DNA-kontroll før felling**, samt et krav om at all jakt stanses umiddelbart ved indikasjon på finskrussisk opphav. Dette er konkrete og gjennomførbare tiltak som vesentlig reduserer risikoen for genetisk feiluttak og sikrer at forvaltningen oppfyller sine forpliktelser etter naturmangfoldloven og Bern-konvensjonen.

9. Konklusjon

Vedtaket fremstår som et politisk motivert uttak som ikke tilfredsstillende lovens krav til kunnskapsgrunnlag, føre-var-prinsipp, samlet belastning eller genetisk bevaringsansvar. I en situasjon der bestanden er kritisk presset, der genetisk viktige individer allerede er skutt, og der Bern-konvensjonen har kritisert Norge for en altfor liten ulvesone, er det ikke mulig å opprettholde vedtaket.

Aktivt Rovdyrvern ber derfor Klima- og miljødepartementet om å oppheve vedtaket i sin helhet og stanse lisensfelling i region 2 for perioden 2026/2027.

Ida Skjerden
for Aktivt Rovdyrvern (ARV)

Referanseliste

- ¹ Naturmangfoldloven § 7.
- ² Forvaltningsloven § 25.
- ³ Rovdata, ulveteller 2026.
- ⁴ Statsforvalteren, skadefellingsrapport 2026.
- ⁵ Bern-konvensjonen art. 2 og 3.
- ⁶ Rovviltforskriften § 10 og § 3.
- ⁷ Rovviltforskriften § 3 og § 4.
- ⁸ Naturvårdsverket, bestandsmål 2025/2026.
- ⁹ Naturmangfoldloven § 5.
- ¹⁰ Statsforvalteren, skadefelling 2026 – genetisk viktig individ.
- ¹¹ Rovdata, ynglingsregistrering 2026.
- ¹² Rovviltforskriften § 3.
- ¹³ NINA, rapport om genetisk variasjon og innvandring i sørskindinavisk ulvebestand.
- ¹⁴ Statsforvalteren, oversikt over uttak i region 4–6.
- ¹⁵ Rovdata, ulveteller 2026.
- ¹⁶ Naturmangfoldloven § 5.
- ¹⁷ Bern-konvensjonens Standing Committee, Recommendations to Norway.
- ¹⁸ NINA, habitatkartlegging for ulv.
- ¹⁹ Naturmangfoldloven § 12.

²⁰ NINA, fagrappport om ulvens reproduksjon.

²¹ NINA, rapport om ulovlig jakt på ulv